

Súd: Okresný súd Bratislava IV
Spisová značka: 40C/372/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1414214273
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 03. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Kubiš
ECLI: ECLI:SK:OSBA4:2017:1414214273.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava IV sudcom JUDr. Michalom Kubišom v právnej veci žalobcu: mBank SPÓLKA AKCYJNA, so sídlom Senatorska 18, 00-950 Varšava, Poľská republika, zapísaný v Národnom súdnom registri vedenom okresným súdom v meste Varšava, 12. obchodné oddelenie, pod č. KRS 0000025237, ktorý podniká na území Slovenskej republiky prostredníctvom mBank S.A., pobočka zahraničnej banky, so sídlom Pribinova 10, 811 09 Bratislava, IČO: 36 819 638, zastúpený Bartošík Šváby s.r.o., so sídlom Plynárenská 7/A, 821 09 Bratislava, IČO: 35 929 049, proti žalovanej: C. Y., trvale bytom J. XX, 841 04 Bratislava, o zaplatenie 767,88 eura s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Súd konanie v časti o zaplatenie sumy 50 eur zastavuje.
- II. Súd žalobu z a m i e t a .
- III. Žalovaná má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 17.09.2014 domáhal od žalovanej zaplatenia sumy 767,88 eura s príslušenstvom z titulu nevrátenia úveru poskytnutého na základe zmluvy o poskytnutí hotovostného úveru "mPÔŽIČKA".

2. Na odôvodnenie žaloby uviedol, že so žalovanou uzatvoril zmluvu o poskytnutí hotovostného úveru "mPÔŽIČKA" reg. č. 520700-4200965067/8360, na základe ktorej jej poskytol úver s úrokovou sadzbou 16,50 % ročne. Žalovaná sa dostala do omeškania so splácaním úveru, pričom ku dňu 14.12.2010 je v omeškani so zaplatením istiny 1 377,88 eura. V období od 15.12.2010 do 30.05.2014 žalovaná uhradila celkom 610 eur, ktoré boli pripísané úhradu istiny. Ku dňu 30.05.2014 tak predstavuje istina sumu celkom 767,88 eura a pozostáva z pohybov na účte z dôvodu čerpania úveru žalovanou, pripočítania úrokov v zmysle bodu 6.5 zmluvy o úvere, zo splátok a poplatkov v zmysle sadzobníka poplatkov. Poukázal na to, že od zmluvy odstúpil 04.10.2011, zásielku si žalovaná prevzala dňa 15.10.2011. Ďalej uviedol, že žalovaná čerpala z úverového rámca prostriedky vo výške celkom 3 285,51 eura, a to postupne počnúc dňom 16.11.2008, pričom v období od 15.12.2008 do 14.12.2010 žalovaná poukázala na účet splatenia úveru celkom 20 platieb vo výške spolu 2 369,15 eura. Mal za to, že uzatvorená zmluva, ako aj všetky práva a povinnosti z nej vyplývajúce sa riadia predovšetkým Obchodným zákonníkom, s výnimkou tých práv a povinností, ktoré sú upravené v § 52-62 Občianskeho zákonníka.

2. Žalovaná sa k žalobe písomne nevyjadrila.

3. Podaním doručeným súdu dňa 22.11.2016 žalobca uviedol, že eviduje platbu žalovanej zo dňa 11.08.2014 vo výške 50 eur, a preto žalobu berie v tejto časti späť.

4. Keďže žalobca zobrať žalobu späť v časti o zaplatenie sumy 50 eur súd konanie v tejto časti v zmysle ustanovenia § 145 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len "C.s.p.") zastavil.

5. Na prejednanie veci samej súd nariadil pojednávanie na termín 09.03.2017, na ktorý sa však žalobca ani jeho právny zástupca napriek riadnemu predvolaniu nedostavili, pričom svoju neúčast' neospravedlnili a nepožiadali ani z dôležitého dôvodu o odročenie pojednávania, preto súd v zmysle § 180 C.s.p. vec prejednal v ich neprítomnosti.

6. Na vyššie uvedenom pojednávaní žalovaná poukázala na to, že zmluva, ktorá je predmetom konania, bola uzatvorená dňa 16.11.2008, pričom vzhľadom na zákon o ochrane spotrebiteľov je úver bezúročný a bez poplatkov. Poukázala tiež na to, že žalobca odstúpil od uvedenej zmluvy v roku 2010 a ešte aj v roku 2011, a preto je žalovaná pohľadávka aj premlčaná. Uviedla tiež, že istina bola navyše v celom rozsahu splatená. Čo sa týka doručenia odstúpenia od zmluvy zo dňa 17.05.2010 (ktoré založila do spisu), potvrdila, že toto jej bolo doručené listom v máji 2010. Vzhľadom na uvedené žiadala žalobu v celom rozsahu zamietnuť.

7. Súd pri rozhodovaní vychádzal z nasledovného skutkového stavu:

Žalobca uzatvoril so žalovanou dňa 16.11.2008 zmluvu o poskytnutí hotovostného úveru "mPÔŽIČKA" (č.l. 11-16 spisu), ktorou sa žalobca zaviazal poskytnúť žalovanej hotovostný úver na bežný účet žalovanej vedený v mBank v maximálnej výške 50 001 Sk (1 659,73 eura) na obdobie 60 mesiacov. Konečná splatnosť úveru bola 15.11.2013, RPMN predstavovala 17,81 %, priemerná RPMN 22,21 %, úroková sadzba 16,50 % ročne a celkové náklady spojené s úverom 23 786,17 eura (789,556 eura). Výška, počet a termíny splátok istiny a úrokov boli uvedené v Prílohe 1 zmluvy - Harmonogram splátok (č.l. 20-22 spisu). V zmysle bodu 1.7 zmluvy o poskytnutí hotovostného úveru "mPÔŽIČKA" úver mal byť splácaný v mesačných splátkach na účet 4200965067/8360. V zmysle bodu 8.2 písm. b) zmluvy o poskytnutí hotovostného úveru "mPÔŽIČKA" omeškanie dlžníka s úhradou ktorejkoľvek splatnej pohľadávky mBank vyplývajúcej z tejto zmluvy alebo porušenie akejkoľvek povinnosti dlžníka vyplývajúcej z tejto zmluvy oprávňuje mBank k tomu, aby odstúpila od tejto zmluvy podľa podmienok uvedených v článku 9 tejto zmluvy. V zmysle bodu 9.3 písm. c) zmluvy o poskytnutí hotovostného úveru "mPÔŽIČKA" mBank môže odstúpiť od zmluvy s okamžitou účinnosťou a/alebo vyhlásiť okamžitú splatnosť úveru spolu s úrokom, poplatkami a iným príslušenstvom vyplývajúcim z tejto zmluvy, a/alebo prijať akékoľvek ďalšie opatrenia podľa tejto zmluvy smerujúce k úhrade svojich splatných pohľadávok voči dlžníkovi v prípade, ak dlžník nezabezpečí v deň splátky prostriedky na účte pre mPôžičku vo výške umožňujúcej vykonanie úhrady zrážanej čiastky bez toho, aby došlo k nepovolenému zápornému zostatku na účte pre mPôžičku. V zmysle bodu 11.2 písm. a) zmluvy o poskytnutí hotovostného úveru "mPÔŽIČKA" táto zmluva zaniká účinnosťou odstúpenia od zmluvy. V zmysle bodu 11.4 zmluvy o poskytnutí hotovostného úveru "mPÔŽIČKA" neoddeliteľnou súčasťou tejto zmluvy sú Obchodné podmienky, Všeobecné obchodné podmienky mBank a Sadzobník. Z výpisu z účtu žalovanej (č.l. 38-42 spisu) súd zistil, že žalovaná čerpala úver vo výške spolu 3 285,51 eura a v období od 15.12.2008 do 14.12.2010 žalovaná poukázala na účet splatenia úveru celkom 20 platieb vo výške spolu 2 369,15 eura. V období od 16.12.2010 do 30.05.2014 žalovaná uhradila podľa tvrdenia žalobcu (ktoré nebolo nijako rozporované) celkom 610 eur. Z odstúpenia od zmluvy zo dňa 17.05.2010 (č.l. 96 spisu) súd zistil, že žalobca oznámil žalovanej, že nakoľko neplní svoje záväzky vyplývajúce z článku 7 zmluvy odstupuje od zmluvy o poskytnutí hotovostného úveru "mPÔŽIČKA" zo dňa 17.05.2010 a vyhlasuje úver za splatný s účinnosťou k poslednému dňu mesiaca nasledujúceho po mesiaci doručenia tohto listu. Žalovanej bolo predmetné odstúpenie doručené v mesiaci máj 2010, ako to sama potvrdila na pojednávaní konanom dňa 09.03.2017. Z odstúpenia od zmluvy zo dňa 04.10.2011 (č.l. 35 spisu) súd zistil, že žalobca oznámil žalovanej, že nakoľko je v omeškaní so splácaním viac ako dvoch splátok úveru poskytnutého na základe zmluvy o poskytnutí hotovostného úveru mPÔŽIČKA reg. č. 520700-4200965067/8360 odstupuje od tejto zmluvy. Predmetné odstúpenie bolo žalovanej doručené dňa 15.10.2011, ako to vyplýva z doručení na č.l. 38 spisu.

8. Po právnej stránke súd vec posúdil nasledovne:

Podľa § 2 písm. a) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov

(ďalej len "zákon o spotrebiteľských úveroch") na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky alebo v inej právnej forme.

Podľa § 2 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 3 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci.

Podľa § 3 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len "O.z.") spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 O.z. ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa § 52 ods. 3 O.z. dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 O.z. spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 48 ods. 2 O.z. odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak.

Podľa § 451 ods. 2 O.z. bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 457 O.z. ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Podľa § 100 ods. 1 O.z. právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 107 ods. 1 O.z. právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

Podľa § 122 ods. 2 prvá veta O.z. koniec lehoty určenej podľa týždňov, mesiacov alebo rokov pripadá na deň, ktorý sa pomenovaním alebo číslom zhoduje s dňom, na ktorý pripadá udalosť, od ktorej sa lehota začína.

Podľa § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo

zákonny dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

9. Z predložených listinných dôkazov mal súd za preukázané, že žalobca uzatvoril so žalovanou dňa 16.11.2008 zmluvu o poskytnutí hotovostného úveru "mPÔŽIČKA", na základe ktorej jej poskytol hotovostný úver vo výške 50 001 Sk (1 659,73 eura). Predmetnú zmluvu o poskytnutí hotovostného úveru "mPÔŽIČKA" súd posúdil ako zmluvu spotrebiteľskú v zmysle § 52 ods. 1, 3 a 4 O.z., keďže ju uzatvoril žalobca, ktorý pri uzatváraní a plnení zmluvy konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti (ako to vyplýva z výpisu z obchodného registra žalobcu) a žalovaná, ktorá pri uzatváraní a plnení zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti (v konaní nebol tvrdený ani preukázaný opak). Uzatvorená zmluva má podobu štandardnej formulárovej zmluvy typickej tým, že sa uzatvára vo viacerých prípadoch opakovane a žalovaná ako spotrebiteľ vzhľadom na jej formulárovú predtlač, jej obsah nemohla žiadnym podstatným spôsobom ovplyvniť. Zároveň má uzatvorená zmluva charakter zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 2 písm. b) v spojení s § 3 ods. 1, 2 zákona o spotrebiteľských úveroch.

10. Nakoľko žalovaná nesplácala poskytnutý úver riadne a včas, žalobca listom zo dňa 17.05.2010 odstúpil od zmluvy o poskytnutí hotovostného úveru "mPÔŽIČKA" zo dňa 16.11.2008. Odstúpením od zmluvy sa zmluva od počiatku zrušila a zmluvné strany boli povinné si navzájom vrátiť všetko, čo podľa nej dostali (§ 457 v spojení s § 48 ods. 2 O.z.). Týmto okamihom začala žalobcovi plynúť dvojročná premlčacia doba na uplatnenie jeho práva žalobou na súde (§ 107 ods. 1 v spojení s § 451 ods. 2 O.z.). Keďže však žalobca podal žalobu na súd až dňa 17.09.2014 (teda viac ako 4 roky od odstúpenia od zmluvy, ktoré bolo žalovanej doručené v mesiaci máj 2010), je zrejmé, že tak urobil oneskorene (po uplynutí premlčacej doby), na čo musel súd v zmysle § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa prihliadnuť z úradnej povinnosti (ex officio). Okrem toho však žalovaná v konaní vzniesla aj námietku premlčania. Preto súd nemohol žalobcovi jeho (premlčané) právo na zaplatenie žalovanej pohľadávky (vrátane úrokov a úrokov z omeškania ako príslušenstva pohľadávky zdieľajúceho jej osud) priznať a žalobu musel z toho dôvodu v celom rozsahu zamietnuť.

11. Čo sa týka odstúpenia od zmluvy zo dňa 04.10.2011 (č.l. 35 spisu), súd poukazuje na to, že žalobca nemohol dva krát odstúpiť od tej istej zmluvy, preto súd toto neskoršie odstúpenie od zmluvy nebral za smerodajné pri svojom rozhodovaní. Aj keby to však súd urobil, nemalo by to žiadny vplyv na výsledok konania, keďže ten by bol rovnaký. Žalovaná pohľadávka by bola totiž rovnako premlčaná z dôvodu uplynutia dvojročnej premlčacej doby, ktorá by v tomto prípade uplynula dňa 15.10.2013 (odstúpenie bolo doručené žalovanej dňa 15.10.2011).

12. Pokiaľ ide o uplatnenie Občianskeho zákonníka na posudzovaný prípad (a nie Obchodného zákonníka, ako sa toho dožadoval žalobca), súd poukazuje na to, že použitie Obchodného zákonníka na právne vzťahy, ktorých zmluvnou stranou je spotrebiteľ, považuje súd za neprípustné. Právne vzťahy upravené Obchodným zákonníkom sú typickými vzťahmi podnikateľov. Žalovaná však vstúpila do právneho vzťahu so žalobcom v postavení spotrebiteľa, pričom zmluva uzatvorená medzi nimi má charakter spotrebiteľskej zmluvy. V tejto súvislosti súd poukazuje na ustanovenie § 52 ods. 2 posledná veta aktuálneho znenia Občianskeho zákonníka, podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Predmetné ustanovenie vyjadruje jednoznačnú vôľu zákonodarcu, akým právnym predpisom sa majú riadiť právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ. Zároveň týmto ustanovením zákonodarca reagoval na polemiky, ktoré vyvolávala v oblasti spotrebiteľského práva duálna úprava niektorých inštitútov v Občianskom zákonníku a zároveň aj v Obchodnom zákonníku, a tieto polemiky vyriešil jednoznačne v prospech priority aplikácie ustanovení Občianskeho zákonníka na tieto špecifické spotrebiteľské vzťahy. Uvedené ustanovenie síce v čase vzniku záväzkového vzťahu medzi žalobcom a žalovanou nebolo ešte súčasťou právneho poriadku Slovenskej republiky, právny predpis, ktorým bolo do právneho poriadku začlenené (zákon č. 102/2014 Z.z.), však nemá prechodné ustanovenie, čo znamená, že od jeho účinnosti sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom (porov. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 21. apríla 2015, sp. zn. 3 M Cdo 14/2014). Navyše súd poukazuje na to, že predmetné ustanovenie má iba výkladový charakter a zákonodarca ním iba výslovne prezentoval to, čo považoval za samozrejme už predtým (v súvislosti so zvýšenou ochranou spotrebiteľa a rozsiahlou právnou úpravou prijatou za týmto účelom). Jeho účelom tak bolo iba usmerniť a zjednotiť aplikačnú prax a nie zmeniť právny

stav. Pokiaľ ide o aplikáciu Občianskeho zákonníka na prejednávajúcu vec, súd poukazuje tiež na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25. januára 2011, sp. zn. 5 M Cdo 20/2009, podľa ktorého za neprijateľnú podmienku je potrebné považovať aj podmienku o uplatnení Obchodného zákonníka vo vzťahu k premlčaniu, keďže spotrebiteľ ju nemá možnosť ovplyvniť a spôsobuje jeho menej priaznivejšie postavenie. Rovnako súd poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 13. novembra 2013, sp. zn. 2Co/370/2013, v ktorom krajský súd okrem iného uviedol, že "...je na prospech odporkyne ako spotrebiteľa ustanovenie o premlčaní uplatneného nároku v trojročnej premlčacej dobe pri spotrebiteľských zmluvách, upravených v Občianskom zákonníku a to aj napriek tomu, že spotrebiteľská zmluva o bežnom účte bola uzavretá podľa Obchodného zákonníka.". Súd poukazuje tiež na rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 61Cb 221/09-144 zo dňa 28.06.2010, v ktorom sa tento súd podrobne vysporiadal s potrebou aplikácie premlčacej doby podľa Občianskeho zákonníka aj na právne (spotrebiteľské) vzťahy majúce charakter absolútnych obchodov.

13. Preto súd aplikoval na odstúpenie od zmluvy právnu úpravu Občianskeho zákonníka a nie právnu úpravu Obchodného zákonníka (ktorá je, čo sa týka účinkov, zhodná s tou, ktorú si zmluvné strany dohodli v bode 11.2 zmluvy o poskytnutí hotovostného úveru "mPÔŽIČKA" zo dňa 16.11.2008 - zánik zmluvy okamihom účinnosti odstúpenia od zmluvy). Tento bod 11.2 zmluvy o poskytnutí hotovostného úveru "mPÔŽIČKA" zo dňa 16.11.2008 považuje súd navyše za neprípustné odchylenie sa od ustanovení Občianskeho zákonníka v neprospech žalovanej ako spotrebiteľa v zmysle § 54 ods. 1 O.z., a z toho dôvodu za neplatný (§ 39 O.z.). V tejto súvislosti súd poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/2/2013 zo dňa 19.11.2013, v ktorom sa krajský súd vysporiadal s potrebou použitia právnej úpravy Občianskeho zákonníka na účely posúdenia dôsledkov odstúpenia od zmluvy uzavretej so spotrebiteľom (v danom prípade išlo rovnako o absolútny obchodno-závazkový vzťah z úverovej zmluvy). Nemožno pritom prehliadnúť ani tú skutočnosť, že to bol žalobca, ktorý zmluvu (štandardnú, typovú) naformuloval a dobrovoľne sa rozhodol pre odstúpenie od zmluvy, hoci existujú aj iné inštitúty súkromného práva, ktoré zmluvu komplexne nerušia s účinkami od momentu jej uzavretia (napr. výpoveď).

14. Čo sa týka aplikácie ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa na posudzovaný prípad, súd uvádza, že toto ustanovenie predstavuje špeciálnu právnu úpravu vo vzťahu k všeobecnej právnej úprave premlčania podľa § 100 ods. 1 O.z., a preto je nevyhnutné aplikovať ju prednostne. Predmetné ustanovenie § 5b bolo zavedené do zákona č. 250/2007 Z.z. novelou (zákonom č. 102/2014 Z.z.) s účinnosťou od 01.05.2014. Toto ustanovenie však napriek tomu bolo potrebné aplikovať aj na konanie v prejednávanej veci, hoci nadobudlo účinnosť neskôr, ako sa začalo (a zároveň neskôr ako došlo k vzniku hmotnoprávneho vzťahu medzi sporovými stranami). Ide totiž o procesnoprávne ustanovenie, kedy všeobecne platí, že procesná norma pôsobí odo dňa nadobudnutia svojej účinnosti na všetky konania už prebiehajúce na súdoch. Ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. upravuje predovšetkým (a najmä) procesnú činnosť orgánu rozhodujúceho o nároku zo spotrebiteľskej zmluvy. Týmto orgánom je predovšetkým (a najmä) súd. Nárok zo spotrebiteľskej zmluvy sa totiž nepriznáva inak ako autoritatívnym deklaratórnym výrokom súdu. Uvedené ustanovenie tak len upravuje procesnú činnosť súdu pri aplikácii a interpretácii súkromnoprávných vzťahov, v tomto prípade špeciálny procesný postup súdu pri aplikácii a interpretácii noriem o nárokoch vyplývajúcich zo spotrebiteľských zmlúv, ktoré sú uzatvárané medzi dodávateľom a spotrebiteľom. Okrem toho súd zastáva názor, že v súlade s princípom ochrany slabšej strany (spotrebiteľa) v právnych vzťahoch, nepochybným zámerom (cieľom) zákonodarcu pri prijímaní tohto ustanovenia bolo, aby sa uplatňovalo hneď ako nadobudne účinnosť (ak by tomu tak nebolo, zákonodarcu by to vyjadril v prechodných ustanoveniach zákona, čo v tomto prípade neurobil). K nutnosti aplikácie predmetného ustanovenia od okamihu, kedy nadobudlo účinnosť, na všetky prebiehajúce konania, súd bližšie odkazuje na článok Doc. JUDr. Mareka Števkčka, PhD. "Zákon a sudcovia; k výkladu ustanovenia § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa" uverejnený v Justičnej revue č. 3/2015, v ktorom sa uvedený autor podrobne zaoberá uvedeným ustanovením z naznačených hľadísk a dospieva k jednoznačnému záveru o nutnosti jeho aplikácie od okamihu účinnosti na všetky prebiehajúce konania. Rovnako súd poukazuje na množstvo právoplatných rozhodnutí súdov Slovenskej republiky v spotrebiteľských veciach, kde súdy aplikovali predmetné ustanovenie od okamihu nadobudnutia jeho účinnosti vo všetkých prebiehajúcich konaniach a žaloby z dôvodu premlčania zamietli (napr. rozsudky Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 6C/105/2014 zo dňa 29.10.2014, sp. zn. 14C/480/2014 zo dňa 20.01.2015, sp. zn. 4C/411/2014 zo dňa 20.10.2014, sp. zn. 39C/195/2014 zo dňa 17.10.2014, sp. zn. 7C/173/2013 zo dňa 02.10.2014, rozsudky Okresného súdu Bratislava IV sp. zn. 9C/306/2012 zo dňa 16.09.2014, sp. zn. 11C/205/2014, rozsudok Okresného súdu Bratislava III sp. zn.

14C/302/2014 zo dňa 20.01.2015, rozsudky Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 12C/516/2014 zo dňa 19.01.2015, sp. zn. 14C/342/2014 zo dňa 07.11.2014, rozsudok Okresného súdu Galanta sp. zn. 17C/343/2014 zo dňa 20.11.2014, rozsudok Okresného súdu Trenčín sp. zn. 27C/158/2014 zo dňa 17.10.2014 a množstvo ďalších, všetky dostupné na <https://obcan.justice.sk/infosud/-/infosud/zoznam/rozhodnutie>). Napokon súd opätovne poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 21. apríla 2015, sp. zn. 3 M Cdo 14/2014, v ktorom sa najvyšší súd rovnako vyjadril aj k potrebe aplikácie vyššie označeného ustanovenia od okamihu jeho účinnosti.

15. Nad rámec uvedeného súd len pre úplnosť poukazuje na to, že žalobca ani dostatočne nešpecifikoval svoju pohľadávku (jej výšku). Žalobca v žalobe uviedol, že žalovaná je ku dňu 14.12.2010 v omeškaní so zaplatením istiny 1 377,88 eura. Z výpisu z účtu žalovanej (č.l. 38-42 spisu) však vyplýva, že predmetná "istina" je tvorená aj úrokmi a poplatkami. Žalobcove tvrdenie o tom, že žalovaná je v omeškaní so zaplatením istiny 1 377,88 eura (teda, že suma 1 377,88 eura predstavuje istinu) je preto zavádzajúce. V tejto súvislosti pritom súd poukazuje na to, že nie je povinnosťou súdu, aby z výpisu z účtu konkretizoval, z čoho pozostáva žalovaná pohľadávka, a ako (na základe čoho) sa k nej žalobca dopracoval (porov. uznesenie Krajského súdu Trnava sp. zn. 6Co/83/2014 zo dňa 14.05.2014).

16. Žalobca si tiež žalobou uplatnil zmluvné úroky a úroky z omeškania zo žalovanej sumy (v ktorej sú nad všetkú pochybnosť zahrnuté aj zmluvné úroky, keďže žalovaná čerpala úver vo výške 3 285,51 eura a na jeho splatenie zaplatila celkom 3 029,15 eura), čo je však neprípustné. Uplatnený nárok žalobcu na úroky a úroky z omeškania (ktoré v zmysle § 121 ods. 3 O.z. predstavujú príslušenstvo pohľadávky) z úrokov (ktoré rovnako v zmysle § 121 ods. 3 O.z. predstavujú príslušenstvo pohľadávky) - tzv. anatocizmus nemá oporu v zákone (Občianskom ani Obchodnom zákonníku). Občiansky ani Obchodný zákonník totiž neustanovujú majetkové sankcie pre prípad omeškania s platením príslušenstva pohľadávky. Tým nie je dotknuté právo účastníkov dohodnúť sa, že dojednané úroky sa stanú súčasťou istiny (že k nej podľa dohody účastníkov budú pričítané ako civilné plody peňazí /fructus civiles/), a následne tak právo veriteľa požadovať, aby dlžník pre prípad omeškania s platením takto zvýšenej istiny platil aj úroky z omeškania (porov. rozsudok Veľkého senátu obchodného kolégia Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 24. marca 2004, sp. zn. 35 Odo 101/2002, publikovaný v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu Českej republiky pod R 5/2006, rovnako rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 22. júla 2010, sp. zn. 33 Cdo 2041/2008). Keďže však v predmetnom prípade sa jednalo o spotrebiteľský vzťah medzi žalobcom ako dodávateľom a žalovanou ako spotrebiteľkou, akákoľvek dohoda v tomto zmysle (ako na to poukazoval žalobca v žalobe) by predstavovala neprípustné odchýlenie sa od ustanovení Občianskeho zákonníka v neprospech žalovanej ako spotrebiteľa (§ 54 ods. 1 O.z.) a bola by z toho dôvodu neplatná.

17. Napokon súd poukazuje na to, že žalobca si uplatnil úroky aj za čas po vyhlásení splatnosti úveru, čo je rovnako neprípustné. V tejto súvislosti súd poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6 Co 190/2014 zo dňa 30.06.2015, podľa ktorého "...dohoda, podľa ktorej má spotrebiteľ popri úrokoch z omeškania prípadne ďalších sankciách platiť po splatnosti pohľadávky aj úroky za poskytnutie úveru do splatenia úveru spôsobuje značnú nerovnováhu ku škode spotrebiteľa, predstavuje značné zhoršenie postavenia spotrebiteľa oproti zákonnému pravidlu, ktoré chráni spotrebiteľa v úverových vzťahoch pred nadmerným navýšením dlhu oproti výške úveru.

Ako už odvolací súd vyššie uvádza, niet kogentnej úpravy o úrokoch popri úrokoch z omeškania. Zákon reguluje úroky za úver bez časovej úpravy a preto dohoda o takýchto úrokoch je odklonom od dispozitívnej úpravy a je nielen v neprospech spotrebiteľa, ale vyvoláva hrubú nerovnováhu v neprospech slabšej zmluvnej strany. Naviac sa takáto dohoda dostáva do rozporu aj s ustanovením § 3a n.n. 87/1995 Z.z.

Odvolací súd sa preto stotožňuje s prvostupňovým súdom o neplatnosti takejto dohody (o úrokoch popri úrokoch z omeškania) pre rozpor so zákonom (§ 39 a § 52 ods. 2 v spojení s § 517 ods.2 OZ)."

18. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené dôvody (predovšetkým body 9-14 odôvodnenia) súd žalobu žalobcu ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietol.

19. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 256 ods. 1 a § 262 ods. 1 C.s.p.. Žalobca späťvzatím žaloby v časti o zaplatenie sumy 50 eur procesne zaviniť zastavenie konania v tejto časti, čo možno pre účely rozhodovania o náhrade trov konania hodnotiť ako jeho neúspech a zároveň úspech žalovanej (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky

sp. zn. 6 M Cdo 19/2010 zo dňa 26.01.2011), pričom vo zvyšnej časti bol v celom rozsahu neúspešný. Preto súd priznal žalovanej ako v celom rozsahu úspešnej strane sporu nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v plnom rozsahu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Bratislava IV.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).